

Marktconsultatiedocument
Gezinsteams

Gemeente Almere

Marktconsultatiedocument
Gezinsteams

Colofon

Versie:	1
Status:	definitief
Kenmerk:	IA2021.06.04
 Uitgegeven door:	 Gemeente Almere
Contactpersoon:	Lisanne Koot, inkoopadviseur
e-mailadres:	Inkoop@almere.nl
Datum:	2 mei 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Huidige situatie	7
3	Gewenste situatie	10
4	Procedure	21

1. Inleiding

Vanaf 1-1-2025 sluit de gemeente Almere nieuwe overeenkomsten met jeugdhulpaanbieders voor het bieden van Jeugdhulp zonder verblijf in de gemeente Almere. Onderdeel van deze lokale inkoop zijn de gezinsteams. De gezinsteams zijn een nieuw onderdeel in de organisatie van de jeugdhulp in de gemeente Almere en worden het aanspreekpunt en het centraal punt voor jeugdigen, gezinnen en andere betrokkenen in de wijk. De gezinsteams worden het fundament onder de jeugdhulp in de gemeente Almere.

De inzet van de gezinsteams per 1-1-2025 vloeit voort uit het door de Raad van de gemeente Almere vastgestelde Inkoopdocument Jeugdhulp Zonder Verblijf 2023 en de besluiten van de Raad (RV 20/2022) over de gebiedsgerichte organisatie van de jeugdhulp.

Dit marktconsultatiedocument dient ter voorbereiding op de marktconsultatie op 8 mei 2023. De inhoud van dit marktconsultatiedocument wordt tijdens de marktconsultatie besproken met de deelnemers.

Introductie

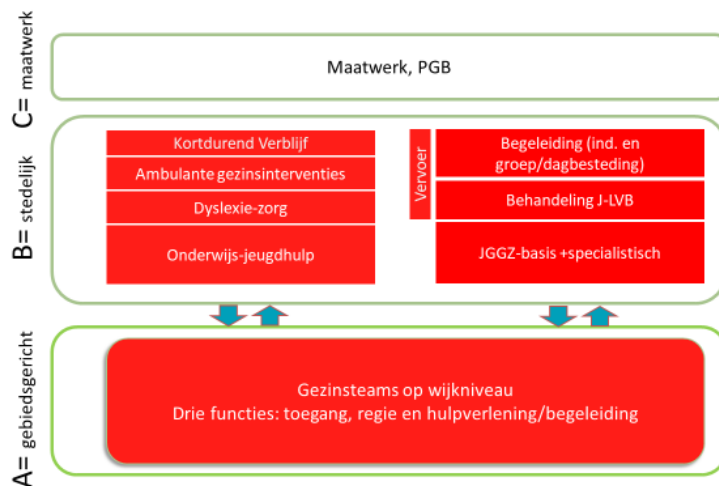
In de gemeente Almere maken jaarlijks in totaal circa 6.000 jeugdigen (2022) gebruik van een vorm van jeugdhulp zonder verblijf, met in totaal circa 50 miljoen euro uitgaven voor de vergoeding van de geboden jeugdhulp zonder verblijf¹ aan tientallen jeugdhulpaanbieders.

De gezinsteams zijn vanaf 2025 onderdeel van de organisatie van de jeugdhulp (in het kader van de Jeugdwet) in de gemeente Almere. In 2025 bestaat het aanbod aan jeugdhulp ingekocht en bekostigd door de gemeente Almere uit:

- De gezinsteams met de opdracht om de toegang tot de jeugdhulp te organiseren, de regiefunctie uit te voeren over alle jeugdhulp (inclusief regionaal ingekochte jeugdhulp) geboden aan alle jeugdigen in Almere en laagdrempelig, kortdurende begeleiding te bieden aan jeugdigen en gezinnen. De teams werken in 9 wijken. De inkoop is gericht op de contractering per 1-5-2024 van een (1) opdrachtnemer en de operationele start van de teams op 1-1-2025.
- Diverse vormen van jeugdhulp die op stedelijk niveau worden verleend. In totaal worden 7 vormen van stedelijke jeugdhulp ingezet. De inkoop door de gemeente Almere van deze vormen van jeugdhulp start in het najaar 2023/begin 2024 en is gericht op de contractering van een geselecteerde groep jeugdhulp-aanbieders per perceel per 1-1-2025.

In onderstaande overzicht zijn de in totaal 8 percelen opgenomen die de gemeente Almere op dit moment voor zich ziet om in te kopen.

¹ Verwachte uitgaven 2022 voor de activiteiten JzV met beschikking en JzV zonder beschikking.

De gezinsteams en de stedelijke jeugdhulp zijn aan elkaar verbonden en het is daarom van belang de samenhang – in de inkoop en in de uitvoering – aan te brengen en te bewaren. Ook de samenhang met de regionaal ingekochte jeugdhulp is belangrijk. In deze notitie gaan we in op wat deze samenhang inhoudt. De gezinsteams voeren de toegangsfunctie

uit voor de stedelijke jeugdhulp en hebben een regiefunctie op alle jeugdhulp die wordt geboden aan jeugdigen en gezinnen in Almere. Dus ook voor regionale jeugdhulp, waaronder de verlengde jeugdwet tot 23 jaar valt

Voor dat het inkoopproces van de gezinsteams start wil de gemeente het ontwerp en de beoogde aanpak van de gezinsteams voor leggen aan diverse partijen.

Dit marktconsultatiedocument beschrijft de volgende aspecten verbonden aan de inkoop en operationele uitvoering van de gezinsteams:

- Doel en opdracht van de gezinsteams;
- Probleemanalyse;
- Positionering van de gezinsteams in het sociaal domein;
- Bundeling van functies (toegang, regie en hulpverlening) in het gezinsteam per gebied;
- Begeleiding in gezinsteams;
- Bekostiging (op hoofdlijnen);
- Profiel van de opdrachtnemer;
- Samenwerking en sturing tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

(On)mogelijkheden in de markt

Het doel van deze marktconsultatie is om informatie te krijgen van mogelijke inschrijvers op de beoogde introductie van gezinsteams als onderdeel van de organisatie van de Jeugdhulp in de gemeente Almere.

De informatie die uit deze marktconsultatie wordt verkregen, dient als input voor de uiteindelijke besluitvorming ten aanzien van een mogelijke (Europese) aanbesteding.

Door deel te nemen aan de marktconsultatie kunt u in een vroeg stadium uw visie geven op de kaders en wensen die de gemeente Almere schetst in dit document.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 en 3 leest u achtereenvolgens de huidige en gewenste situatie. Bij de gewenste

situatie zijn ook de vragen geformuleerd waar de gemeente Almere via deze marktconsultatie antwoord op wil krijgen.

In hoofdstuk 4 staan vervolgens de procedure van deze marktconsultatie en een overzicht van de planning.

De gemeente Almere wil u bij voorbaat danken voor uw inzet om de vragen uit deze marktconsultatie te beantwoorden. Wij stellen uw reactie op prijs en zullen uw gegevens zorgvuldig en vertrouwelijk behandelen.

2. Huidige situatie

De introductie van de gezinsteams komt voort uit een aantal knelpunten en verbetermogelijkheden in de huidige ordening en aanpak van de jeugdhulp in de gemeente Almere. In de huidige uitvoering van Jeugdhulp zonder verblijf zijn er drie majeure knelpunten die verband houden met de beoogde inzet van de gezinsteams.

Onduidelijkheid voor ouders en jeugdigen

De afgelopen jaren zijn in opdracht van de gemeente Almere diverse onderzoeken uitgevoerd en verbetervoorstellen gedaan die wijzen op diverse knelpunten in relatie tot de toegang, verwijzingen, regie op de uitvoering en het ontbreken van een heldere afbakening tussen de verschillende vormen van zorg (zie onder meer de rapportage van Bureau Peers over de ontwikkelingen in de Jeugd GGZ in Almere).

Voor ouders/opvoeders en kinderen is het op dit moment in Almere niet altijd even duidelijk waar zij met hun hulpvraag over bijvoorbeeld psychische problemen van hun kind, problematisch gedrag, een verstandelijke beperking en/of opvoedproblemen binnen het gezin naar toe kunnen. In Almere zijn er verschillende verwijzingslijnen naar jeugdhulp, volwassenhulp en financiële ondersteuning. Na een aanmelding voor jeugdhulp is er een wachtlijst bij de gemeentelijke toegang (JGZ Almere), de POH'ers jeugd GGZ (verbonden aan de huisartsen), de jeugdartsen en bij de Gecertificeerde Instellingen voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering.

Het ontbreekt op dit moment aan een sterke vorm van regie op alle kinderen in Almere die jeugdhulp krijgen. Hierdoor gaat het zicht snel verloren op kinderen en jongeren in verblijf ver buiten Almere, maar ook op de ingezette trajecten bij jeugdhulpaanbieders in de stad.

Huidige organisatie van de Jeugdhulp

Op dit moment (2023) heeft de JGZ Almere de opdracht de gemeentelijke toegangsfunctie uit te voeren. Jaarlijks geeft de JGZ Almere ca. 2500 beschikkingen af voor jeugdhulp met en zonder verblijf, waarvan er ca. 1000 verlengingen jeugdhulp zijn. Naast de JGZ Almere zijn er nog andere verwijzers actief: POH-Jeugd (vooral Jeugd GGZ vanuit huisartsen), Gecertificeerde Instellingen, Jeugdartsen. De JGZ Almere biedt geen jeugdhulp; JGZ Almere is de jeugdgezondheidszorg voor de Wet Publieke Gezondheid, preventie, toegang en regie.

De jeugdhulp wordt geboden door circa 40 door de gemeente Almere gecontracteerde jeugdhulpaanbieders. Ongeveer 6.000 jeugdigen (2022) maken jaarlijks gebruik van jeugdhulp zonder verblijf.

Wachten en veel overdrachtsmomenten

Voor enkelvoudige ondersteuningsvragen en hulp bij meer complexe situaties moet op dit moment 4 weken tot 3 maanden worden gewacht op een aanmeldgesprek. In dat gesprek worden de vragen van jeugdigen en gezinnen verhelderd en wordt er een plan van aanpak opgesteld samen met het gezin.

Door wachtlijsten kan de hulpverlening na enkele maanden of soms pas na een jaar starten. Dit maakt dat veel trajecten laat starten en ouders en kinderen weer gemotiveerd moeten worden om deel te nemen aan de begeleiding of behandeling. Daarnaast ontstaan er complexere problemen en crisissituaties doordat de gezinssituatie verslechterd of het gedrag van het kind ontspoord en komen er recidive meldingen van kindermishandeling en huiselijk geweld.

We zien ook veel overdrachten tussen jeugdhulpverleners (professionals en organisaties), omdat aangewezen hulpverleners de zorg niet kunnen bieden of vanwege de inzet van onderaannemers. Al met al is er weinig zicht en grip op de hulpverlening. De regiefunctie is op dit moment onvoldoende aanwezig.

Groei in gebruik en kosten

De uitgaven door de gemeente Almere aan jeugdhulp zonder verblijf (op basis van een beschikking, geboden door gecontracteerde jeugdhulp-aanbieders) zijn over de periode 2019-2022 fors gegroeid. In 2019 waren de uitgaven 20,5 miljoen euro en in 2022 zijn de uitgaven toegenomen tot 30,5 miljoen euro.

Let op: het verschil tussen de 50 miljoen vermeld in de introductie en de 30,5 miljoen euro uitgaven in 2022, wordt veroorzaakt door Jeugdhulp zonder Verblijf zonder beschikking, maatwerkvoorzieningen, PGB, regionaal gecontracteerde essentiële functies, subsidie OJA, subsidie Oké op school, POH en regionaal spoedhulp.

De groei in uitgaven voor jeugdhulp zonder verblijf wordt veroorzaakt door meer jeugdigen in de jeugdhulp (volume; van 4.260 in 2019 tot ruim 5.475 jeugdigen in 2022) en door de verlengde duur van de begeleiding of behandeling (j ggz) en in het aantal uren (intensiteit) dat wordt ingezet.

Tabel 1: ontwikkeling aantal jeugdigen en uitgaven over de periode 2019-2022 voor de onderscheiden zorgvormen/percelen

TYPE_ZORG	2019		2020		2021		2022	
	aantal cliënten	euro	aantal cliënten	euro	aantal cliënten	euro	aantal cliënten	euro
JzV - Begeleiding	1,457	€ 9,106,440	1,732	€ 11,985,933	1,995	€ 15,062,440	1,992	€ 15,857,264
JzV - Behandeling (grondslag LVB)	466	€ 3,911,679	348	3,181,125	269	1,833,049	255	1,364,908
JzV - Behandeling (grondslag psychiatrie regulier)	720	€ 971,190	704	1,523,532	911	1,863,105	951	2,175,811
JzV - Behandeling (grondslag psychiatrie specialistisch)	1,966	€ 5,754,558	2,274	8,239,494	2,586	10,333,624	2,805	9,685,370
JzV - Diagnose en behandeling dyslexie	465	€ 654,483	429	781,228	468	895,615	456	961,176
JzV - Vervoer	122	€ 132,150	145	129,614	229	316,712	243	402,677
Totaal	4,260	€ 20,530,501	4,643	25,840,927	5,219	30,304,544	5,475	30,447,205

Op regionaal niveau wordt jeugdhulp met verblijf ingekocht en georganiseerd. De gemeenten in de jeugdzorgregio Flevoland werken hierin samen. Ongeveer 550 jeugdigen in de gemeente Almere maken gebruik van deze vorm van jeugdhulp.

Landelijk onderzoek naar stevige lokale teams

Landelijk is er meer zicht ontstaan op welke organisatievormen en aanpakken werken in de jeugdzorg en bijdragen aan de doelen die gemeenten hebben. Onder meer wordt steeds duidelijker dat werken met sterke lokale teams potentieel (financiële) meerwaarde heeft. Sterke lokale teams zijn teams die zelf hulpverleners, die indiceren (toegangsfunctie) en die een regierol hebben in de jeugdhulp. Deze potentiële meerwaarde bleek uit een onderzoek

uitgevoerd door KPMG². Ook werd naar aanleiding van deze verkenning door de onderzoekers geconcludeerd dat er niet één ideaaltypisch model is van een sterk lokaal team voor alle gemeenten; dat stabilisatie van de kostengroei optreedt bij teams die al langer met eenzelfde visie werken en koers houden loont. KPMG signaleert dat gemeenten (al dan niet met een lokaal team dat zelf hulpverleent) die veel investeerden in het voorveld en preventie, over het algemeen een groter bereik onder jeugdigen hebben dan gemeenten waarbij dit nog minder ontwikkeld is.

Mede op basis van het onderzoek van KPMG en de probleemanalyse van de huidige organisatie van de toegang en de regiefunctie voor jeugdhulp in Almere, komen we tot de slotsom dat de introductie van gebiedsgerichte gezinsteams meerwaarde heeft boven de huidige situatie en bijdraagt aan het aanpakken van de geschetste knelpunten. Door de positionering van de gezinsteams in de wijk wordt de jeugdhulp beter verbonden met de sociale wijkteams in de stad, zodat toegewerkt kan worden naar een integrale toegang tot het sociale domein.

² KPMG, 22 november 2022, Verkenning (financiële) potentie van stevige lokale teams , iov VWS en VNG

3. Gewenste situatie

3.1 Doel en opdracht van de gezinsteams

Met de inzet van de gezinsteams krijgen jeugdigen en gezinnen de aandacht die zij verdienen. Er wordt gewerkt vanuit 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. De gezinsteams bieden rust, aandacht en veiligheid in het gezin en hebben als doel om jeugdigen en gezinnen zodanig te helpen dat zij uiteindelijk zelfstandig verder kunnen

In Almere worden in elk van de negen onderscheiden wijken gezinsteams ingezet nauw verbonden aan de bestaande, in deze wijken actieve sociale wijkteams. De gezinsteams zijn laagdrempelig, zichtbaar aanwezig in de wijk en daarmee in nauwe verbinding met jeugdigen, ouders, scholen, welzijn, en andere relevante maatschappelijke organisaties en sociale netwerken in de wijk.

Op deze manier zijn de gezinsteams toegankelijk en beschikbaar voor een ieder die betrokken is bij de opvoeding en ontwikkeling van jeugdigen en kunnen zij de tijd en aandacht besteden aan jeugdigen en ouders die zij verdienen.

De gezinsteams krijgen een belangrijke, centrale positie en rol in het toekomstige jeugdzorglandschap in Almere. De gezinsteams hebben een tweeledige opdracht:

1. Jeugdhulp in Almere toegankelijk houden voor jeugdigen en gezinnen die dat echt nodig hebben, op een zodanige manier dat de jeugdhulp voor de gemeente duurzaam betaalbaar blijft. En dat er ten alle tijd zicht is op alle jeugdhulp die wordt verleend aan jeugdigen (en de effecten daarvan) en dat daar een vorm van regie op wordt gevoerd. De teams werken gezinsgericht.
2. Verbinding leggen met sociale netwerken en verbanden in de wijk en breed, naar verschillende levensgebieden van het gezin kijken. De teams hebben een 'normaliseringsopdracht', gericht op het meer en beter benutten van de kracht van sociale netwerken en verbanden in de nabijheid van de jeugdige en het gezin en beter benutten van preventie. Ook hebben de teams de opdracht om breed, naar meerdere levensterreinen te kijken, en om die reden domein overstijgend samen te werken (denk aan inzet WMO, W&I en welzijn/algemene voorzieningen).

3.2 Toewerken naar maatschappelijke centra en integraal werken

Hulp en ondersteuning moet in het brede sociale domein toegankelijk en dicht bij de huishoudens en gezinnen georganiseerd worden. Voor de inwoner moet het duidelijk zijn waar hij/zij hulp en ondersteuning kan vragen als dat nodig is. Laagdrempelig en beschikbaar. De verbinding tussen de sociale wijkteams en gezinsteams is van groot belang. Op dit moment zijn er 9 sociale wijkteams actief in de gemeente Almere. Vooral voor gezinnen waar sprake is van multi-problematiek is de verbinding noodzakelijk.

De gezinsteams onderhouden intensief contact met andere verwijzers (huisartsen, POH-Jeugd, Gecertificeerde Instellingen), organisaties in de veiligheidsketen en jeugdbescherming (zoals Veilig Thuis, toekomstige regionale veiligheidsteams en volwassen GGZ), jeugdhulpaanbieders op lokaal en regionaal niveau, de sociale wijkteams, het welzijnsveld/ organisaties van algemene voorzieningen, onderwijs en organisaties actief op het gebied van Werk & Inkomen.

De gemeente Almere streeft in de nabije toekomst naar een integrale toegang tot alle vormen van hulpverlening in het sociaal domein, te weten de toegang tot hulp en ondersteuning op basis van de Wmo, de Participatiewet, de wet(ten) ziende op schuldhulpverlening en de Jeugdwet. Er zijn een aantal ontwikkelingen die in de komende periode samen gaan oplopen en die invloed kunnen hebben op de inzet van de gezinsteams vanuit een opdrachtnemer:

- Meer wijkgericht werken binnen beschermd wonen en de maatschappelijke opvang;
- Ambulantiseren van de volwassen GGZ;
- De aansluiting van de jeugdhulp op de jeugdveiligheidsketen (proeftuin Toekomstscenario);
- De proef binnen een van de wijkteams om langer betrokken te blijven bij de huishoudens die ondersteuning nodig hebben.

Er wordt gestreefd naar een integrale werkwijze en toegang tot het sociaal domein. Het perspectief voor de integrale toegang tot het sociale domein is leidend in de wijze waarop de gezinsteams worden gepositioneerd en georganiseerd.

In het kader van het integraal werken wordt in eerste instantie toegewerkt naar de vorming van maatschappelijke centra, waar onder een dak in de negen wijken hulp en ondersteuning wordt georganiseerd door de sociale wijkteams en de gezinsteams. Dat gaat in stappen.

De gezinsteams hebben vanaf 2025 in eerste instantie een eigen, zelfstandige positie in het sociaal domein en hebben de opdracht actief de verbinding te leggen met andere delen van het sociaal domein (werk en inkomen, Wmo etc.) voor maatwerk dat nodig is voor het gezin.

De teams kijken levensbreed en naar alle leefdomeinen van de jeugdige en het gezin en zijn ondergebracht op een herkenbare en toegankelijke plek in de wijk. Waar dat mogelijk is gaan de gezinsteams onder 1 dak werken samen met de sociale wijkteams; ieder vanuit hun eigen taak, opdracht en verantwoordelijkheid, maar wel met de opdracht om de verbinding te leggen.

In de opdracht voor de gezinsteams wordt deze beweging meegenomen, en krijgt de opdrachtnemer de nadrukkelijke opdracht actief mee te doen aan het versterken van de verbinding met sociale wijkteams en de ontwikkeling naar maatschappelijke centra. We volgen daarin een lerende aanpak, waarin stap voor stap wordt toegewerkt naar het genoemde perspectief.

3.3 Gezinsteams in 9 wijken van Almere

Gezien het perspectief van maatschappelijke centra/sociale wijkteam 0-100, werken de sociale wijkteams en de gezinsteams op basis van dezelfde gebiedsindeling. Dat zijn de 9 onderscheiden wijken in de gemeente Almere, te weten

- Almere Centrum, Staatslieden- en Kruidenwijk
- Stedenwijk & Literatuurwijk
- Muziekwijk & Noorderplassen
- Almere Poort
- Waterwijk, Verzetswijk & Tussen de Vaarten
- Filmwijk, Danswijk & Parkwijk
- Almere Buiten West
 - Hoofdstedenbuurt, Molenbuurt, Bouwmeesterbuurt, Landgoederenbuurt, Faunabuurt, Bloemenbuurt
- Almere Buiten Oost

- Oostvaardersbuurt, Eilandenbuurt, Stripheldenbuurt, Sieradenbuurt, Seizoenenbuurt, Regenboogbuurt, Indische Buurt en Buitenvaart
- Almere Haven en Almere Hout
 - Stadsdeel Almere Haven incl. Overgooi en Vogelhorst, Nobelhorst, Oosterwold

3.4 Bundeling van 3 taken in de gezinsteams

Voor de opdracht en taakbeschrijving van de gezinsteams gaan we uit van het concept 'sterke lokale teams'. Dat betekent de organisatorische bundeling van de volgende drie functies in de teams:

- a. Toegang/vraagverheldering:
- b. Regie en zicht op alle jeugdhulp, op alle verwijslijnen.
- c. Hulpverlening/begeleiding.

Door de organisatorische bundeling van deze functies hebben de teams meer zicht en grip op de instroom en de uitvoering van de jeugdhulp, en staan de teams in nauwe verbinding met partijen in de sociale basis.

Hiermee worden lichte opvoedvragen beantwoord en wordt er voorkomen dat er zwaardere of meer intensieve jeugdhulp nodig is.

De gemeente Almere vindt het van essentieel belang dat deze drie functies in samenhang worden uitgevoerd en dat de gezinsteams in alle wijken hetzelfde werken. Om die reden wordt 1 organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering en is de gemeente op zoek naar 1 opdrachtnemer voor de 9 gezinsteams in Almere.

Vraag aan deelnemers marktconsultatie

De gemeente Almere zoekt voor de uitvoering van deze opdracht een opdrachtnemer die in staat is deze drie functies in samenhang aan te bieden. De gemeente wil graag van de deelnemers horen in hoeverre zij een dergelijke combinatie van drie functies haalbaar achten, en wat zij nodig hebben om deze combinatie goed uit te voeren? Voorzien deelnemers knelpunten en wat is nodig om deze knelpunten te voorkomen of op te lossen?

3.5 Nader inzoomen op de 3 taken van het gezinsteam

De gezinsteams hebben een tweeledige opdracht – de jeugdhulp toegankelijk houden voor jeugdigen en gezinnen die het nodig hebben en het uitvoeren van de normaliseringsopdracht. Daartoe krijgen de teams drie taken: 1) toegang, 2) regie en 3) begeleiding bieden. Bij het uitvoeren van deze taken horen ook het bieden van stut en steun en waakvlam contacten voor kinderen, jongeren en gezinnen die dat nodig hebben; denk daarbij aan jeugdigen met

een licht verstandelijke beperking of gezinnen waar sprake is van multi-problematiek.

Voorbeeldcasus 1 voor een gezinsteam

Een 16-jarig meisje heeft regelmatig hoog oplopende conflicten met de ouders. Zowel het meisje als de ouders zijn ten einde raad en zoeken ondersteuning bij het gezinsteam. Er wordt een Intakegesprek en vraagverheldering door het gezinsteam uitgevoerd. Gezinsteam besluit om het meisje individuele begeleiding te bieden door het gezinsteam: in eerste instantie een aantal gesprekken met een maatschappelijk werker vanuit een welzijnsorganisatie/het wijkteam. Daarnaast wordt een kortlopend begeleidingstraject ingezet voor de ouders door het gezinsteam met beide ouders en dat is in overleg met het meisje een aantal sessies zonder haar erbij en daarna gezamenlijk. Na twee maanden hebben het meisje en de ouders een manier gevonden om conflicten op te lossen. Met het meisje en de ouders wordt afgesproken om over 6 weken weer een keer bij elkaar te komen om te bespreken hoe het ervoor staat.

Onderstaand worden de drie taken kort omschreven:

Vraagverheldering en toegang

De gezinsteam zijn zichtbaar aanwezig in de wijk, en daarmee herkenbaar voor jeugdigen en gezinnen. Door deze laagdrempeligheid krijgen de teams zicht op de vragen die jeugdigen en ouders hebben en ontstaat er meer verbinding met andere partijen in de wijk die relevant zijn voor jeugdigen en gezinnen.

Voor gezinnen en jeugdigen die zich melden bij het team met een hulpvraag voert het team vraagverheldering uit.

Als de vraagverheldering en triage leidt tot de benodigde inzet van een (1) van de onderscheiden vormen van stedelijke jeugdhulp dan stelt het team een beschikking op en vindt verwijzing plaats naar een jeugdhulpaanbieder die beschikt over de benodigde deskundigheid en capaciteit om te helpen. Voor de benodigde triage is het van belang dat de medewerkers in de teams beschikken over kennis en informatie over de producten geboden door jeugdhulpaanbieders in de stedelijke jeugdhulp, en zijn zij bijvoorbeeld in staat onderscheid aan te brengen tussen de inzet van basis of specialistische jeugdhulp.

Als er sprake is van hulp geboden door het team zelf, dan is deze beschikking niet nodig.

De teams voeren de gemeentelijke toegangsfunctie uit en treden daarmee op als verwijzer naar lokaal en regionaal gecontracteerde jeugdhulp. Andere verwijzers zijn de huisarts (POH Jeugd), medisch specialisten en de gecertificeerde instellingen (bij veiligheidsvraagstukken, JB&JR).

De verwijzfunctie van huisartsen, POH JGGZ, jeugdartsen en medisch specialisten en GI's blijven intact en dat betekent dat ongeveer 1/3 van de verwijzingen verlopen via de gemeentelijke toegangsfunctie uitgevoerd door de gezinsteam. De gezinsteam krijgen de opdracht om intensief de verbinding te leggen met deze verwijzers.

Regie

Jeugdigen en gezinnen hebben in het gezinsteam een vast aanspreekpunt. De gezinsteam voeren actief procesregie en hebben zicht op alle jeugdhulp die wordt ingezet voor de jeugdigen in het gebied waar het team actief is. De procesregisseur in het gezinsteam blijft

het vaste aanspreekpunt voor het gezin en daar kunnen zij terecht als de hulp niet meer nodig is of als er een andere ondersteuningsvraag is.

De teams hebben zicht en procesregie op alle verwijzingen naar een vorm van jeugdhulp (met en zonder verblijf) voor de jeugdigen in het werkgebied van het team. Het team is aangesloten op de veiligheidsketen en het sociale wijkteam en andere partijen in de sociale basis waar dat nodig is.

Het gezinsteam heeft de regiefunctie over de zorg en ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen in de wijk. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar verschillende vormen van regie, te weten:

- A. procesregie – zicht houden op alle vormen van ondersteuning in het gezin en de effectiviteit van de hulp
- B. casusregie – het uitvoeren van de begeleiding zelf.

Voorbeeldcasus 2 voor een gezinsteam

Een 14 jarige is opgenomen op een crisisplek en er wordt bekeken op welke manier de jongere weer terug kan naar huis. De jongere had langere tijd last van agressie-aanvallen en komt uit een onveilige thuissituatie door de GGZ-problematiek van zijn moeder en de verslaving van zijn vader. Om terug te kunnen keren naar huis is het nodig dat de thuissituatie zo veilig mogelijk wordt.

De crisisperiode is gebruikt om even op adem te komen, maar vooral om te bekijken welke veiligheidsafspraken er nodig zijn om toe te werken naar een stabiele situatie. Het gezinsteam is al die tijd betrokken geweest en heeft in de tijd dat de jongere is opgenomen in de crisis een overleg georganiseerd rondom de volwassenhulp en ondersteuning die er nodig is voor de problemen van vader en moeder.

Er wordt een gezamenlijk plan opgesteld met voorwaarden om het duurzaam veilig te krijgen. Het is een plan met verschillende hulptrajecten, namelijk de behandeling van de jongere (vanuit stedelijke jeugdhulp), volwassen GGZ en verslavingszorg.

Het gezinsteam blijft 1 keer per week stevig de regievoeren, dat wil zeggen door korte lijnen te houden met de verschillende hulpverleners en eens per 6 weken een MDO te houden waarbij het gezin aanwezig is. Verder houden zij zicht op de gezinssituatie door zelf begeleiding te bieden aan het hele gezin (ook de broertjes en zusjes) en ziet erop toe dat alle betrokkenen samenwerken om de veiligheid en de integraliteit van de hulp en ondersteuning te waarborgen.

Het gezinsteam heeft zicht (informatie) op de jeugdhulp die wordt geboden aan jeugdigen en gezinnen in het stadsdeel en de effecten daarvan. Het gezinsteam kan op basis van deze functie sturen op de duur en intensiteit van de hulpverlening en heeft daarmee regie op alle jeugdhulp die wordt geboden (lokaal en regionaal). Ze voeren een stevige vorm van procesregie uit op het behalen van afgesproken effecten en resultaten met mandaat voor het bijstellen, opvoeren of stopzetten van interventies als dat nodig is.

De gezinsteams vervullen de regiefunctie voor alle jeugdigen in de gemeente Almere die jeugdhulp ontvangen. De duur en intensiteit van de regiefunctie verschilt voor te onderscheiden groepen gezinnen en jeugdigen. De gemeente maakt een categorisering voor het kunnen bepalen van de benodigde inzet voor de regiefunctie; met onderscheid naar benodigde intensiteit en doorlooptijd van regie voor onderscheiden groepen gezinnen en jeugdigen.

Voorbeeldcasus 3 voor een gezinsteam

Een 11 jarige met psychische problematiek. Het kind heeft last van angstaanvallen, afgewisseld met periodes van depressie. Deze signalen zijn ook opgevangen door school en heeft de intern begeleider aan de ouders geadviseerd om zich aan te melden bij de POH-jeugd GGZ (huisarts). De POH'er is niet zeker van passende vervolgzorg en zoekt contact met het gezinsteam. POH-jeugd GGZ en lid van het gezinsteam hebben samen een multidisciplinair overleg (MDO) georganiseerd met een medewerker van de GGZ-aanbieder (gespecialiseerde Jeugd GGZ stedelijke jeugdhulp). In dit MDO is samen met de ouders de problematiek besproken en een vervolgtraject bepaald en is er ook aandacht voor de ondersteuning aan de ouders. Na deze stap kon de jeugdige direct starten bij betreffende GGZ-aanbieder voor een behandeling. Het gezinsteam lid informeert school

Vraag aan de deelnemers marktconsultatie

Over de regiefunctie van de gezinsteams:

- Is de beschrijving van de vormen van regie die wij hiervoor hebben gegeven naar uw inschatting compleet in het licht van de opdracht van de gezinsteams of is er meer of anders nodig in het kader van regie?

Hulpverlening

Het gezinsteam biedt individuele begeleiding aan gezinnen en jeugdigen. Deze begeleiding wordt drempelloos, zonder beschikking ingezet. Naast het bieden van enkelvoudige hulp of het beantwoorden van lichte ondersteuningsvragen, krijgen de gezinsteams ook de opdracht gezinsbegeleiding in te zetten.

De gemeente Almere ziet verschillende opties voor de omvang en de type begeleiding die wordt geboden door de gezinsteams, mede in relatie tot de begeleiding geboden vanuit het stedelijk perceel Begeleiding en het perceel Onderwijs-Jeugdhulp. De gemeente Almere heeft over de afbakening en de omvang van de begeleiding - zoals deze kan worden geboden door de gezinsteams - nog geen definitief besluit genomen. De gemeente onderscheidt drie vormen van begeleiding die mogelijk geboden kunnen worden door de gezinsteams:

1. Kortdurende individuele begeleiding – maximaal 6 sessies – gericht op jeugdigen en gezinnen die met deze kortdurende individuele begeleiding weer 'op het spoor worden gezet' en na deze begeleiding zelfstandig verder kunnen.
2. Vormen van meer langdurende individuele begeleiding (langer dan 3 maanden, oplopend tot maximaal 1 jaar) waarbij de intensiteit (uren per week) kan verschillen, maar niet hoger zal zijn dan 4 uur per week (laag intensieve begeleiding). De begeleiding kan zich richten op de jeugdigen en/of het gezin.
3. Gezinsbegeleiding. Gezinsbegeleiding is gericht op gezinnen waar sprake is van een stapeling van problematiek (multi-problematiek); naast begeleiding is vaak ook sprake van langlopende 'stut en steun' en waakvlamcontact. De werkwijze zoals ontwikkeld door Team Gezinsbegeleiding (zie kader) in een pilot in twee stadsdelen. Vanaf 2025 wordt deze werkwijze in de gehele stad ingezet en richt zich op gezinnen waar sprake is van multi-problematiek (in principe op meer dan vier van de zeven leefgebieden).

Op stedelijk niveau (stedelijk jeugdhulp) wordt begeleiding groep aangeboden voor diverse doelgroepen vanuit het perceel Begeleiding. Afhankelijk van de afbakening en omvang van de begeleiding geboden door de gezinsteams wordt het stedelijk perceel begeleiding verder ingevuld.

Op basis van deze drie vormen van begeleiding ziet de gemeente drie opties voor de begeleiding geboden door de gezinsteams:

- Optie 1: het gezinsteam biedt kortdurende individuele begeleiding (1) en in de regiefunctie van het team is de gezinsbegeleiding opgenomen (het team biedt voor deze gezinnen stut en steun en waakvlamfunctie).
- Optie 2: het gezinsteam biedt kortdurende begeleiding (1) en een apart Team gezinsbegeleiding biedt intensieve begeleiding (opgevolgd door langdurende waakvlam/stut en steun)
- Optie 3: het gezinsteam biedt een breed pakket aan individuele begeleiding: kortdurende individuele begeleiding (1), langdurende laag intensieve begeleiding aan jeugdigen en gezinnen (2) en gezinsbegeleiding op basis van werkwijze Team gezinsbegeleiding (3).

Vraag aan de deelnemers marktconsultatie

Welke optie(s) heeft de voorkeur van de deelnemers aan de marktconsultatie?

Zien de deelnemers eventueel andere opties of mist u nog bepaalde elementen in de beschrijving van de opties?

Pilot Team Gezinsbegeleiding

In 2020 is vastgesteld dat er sprake is van missend aanbod in Almere voor de ondersteuning van multiprobleem gezinnen. Bij deze gezinnen spelen problemen rondom de opvoeding en het bieden van veiligheid voor de kinderen die samenhangen met de problemen van de ouders door problemen met financiën, verslaving, geestelijke gezondheid en relatie. Jeugdhulp wordt in deze gezinnen vaak ingezet zonder dat het tot een duurzame verbetering leidt. We bestrijden het symptoom niet de oorzaak.

Bij gezinnen waarbij op meerdere leefgebieden problemen zijn streeft de gemeente Almere naar duurzame oplossingen voor de ouders en de kinderen. Zodat er een stabiele opvoedsituatie ontstaat en stabiel blijft. Problemen op het volwassendeel, zoals relatie- en scheidingsproblemen, schulden, verslaving, wonen etc. en de problemen bij de opvoeding van de kinderen worden in samenhang opgepakt. De brede analyse met het gezin bij de eerste aanmelding en het plan van aanpak dat er wordt opgesteld samen met het gezin is hierbij uitgangspunt. Er kan gedurende de begeleiding andere expertise nodig zijn of er kan een traject worden stopgezet.

In Almere is om die reden een aanpak voor deze gezinnen die vrijwillig meewerken ontwikkeld. De pilot Teams gezinsbegeleiding (TGB) is gestart op 1 januari 2021 in Almere Haven en Poort en bestaat uit 1 team die beide stadsdelen bediend. In het team is expertise gebundeld van maatschappelijk werk, schuldhulpverlening, verslavingszorg, GGZ, langdurige ondersteuning voor gezinnen met een verstandelijke beperking en jeugdhulp.

De gemeente verkent de optie dat de ontwikkelde werkwijze voor de gezinsbegeleiding vanaf 2025 onderdeel is van de opdracht Gezinsteams, van de opdracht voor de sociale wijkteams en partijen in de sociale basis. Dat houdt in dat Gezinsbegeleiding vanaf 2025 beschikbaar is zowel vanuit het sociaal wijkteam en de te vormen gebiedsgerichte gezinsteams. Dit is anders dan de aanpak in de pilotfase van het team gezinsbegeleiding; nu is het een vast team dat samen optrekt in een gezin. Dat samen optrekken blijft bestaan, maar we willen toe naar meer flexibiliteit binnen de hulp en ondersteuning en komen tot doen wat nodig is.

3.6 Profiel van de medewerkers in het team

Binnen de gezinsteams worden betrokken medewerkers aangesteld die oog hebben voor een veilige leefomgeving, gericht zijn op tijdig signaleren van de vraag, vindbare en toegankelijke hulp organiseren, handelen met een brede blik en in staat zijn om te leren en verbeteren. Vooral in deze nieuwe teams wordt er kennis van het voorveld, nieuwsgierigheid en of kennis van het volwassendomein, lerend vermogen en flexibiliteit verwacht. We zoeken verbinders.

Deze opdracht valt binnen het kader van de jeugdwet en de begeleiding wordt ingezet door jeugd- en gezinsprofessionals met een registratie bij het Kwaliteitsregister Jeugd, zoals vastgelegd in de Jeugdwet. De gemeente zal minimale eisen stellen aan het deskundigheidsniveau van de medewerkers gezinsteams op de onderscheiden taken. Het is aan de opdrachtnemer om te komen tot een optimale balans van medewerkers die voldoen aan de kwaliteitseisen van de Jeugdwet. Zo kan er bekeken worden of er een samenstelling mogelijk is met inzet van professionals met een relevante MBO-opleiding (niveau 4) en professionals met een aantoonbare HBO-opleiding om te voldoen aan de SKJ-registratie/BIG-geregistreerd

We denken aan functies zoals toegangsmedewerkers, maatschappelijk werkers en jeugdhulpverleners om de taken van toegang, regie en begeleiding uit te voeren.

Het is aan de opdrachtnemer om vanuit visie hier invulling aan te geven en zelf te bepalen in welke samenstelling het gezinsteam werkt. De samenstelling kan ook verschillen per wijk, omdat er in Almere geen wijk hetzelfde is en de ondersteuningsbehoefte kan verschillen.

Vraag aan de deelnemers marktconsultatie

Welke deskundigheden/disciplines zijn essentieel in een dergelijk team (niet alleen in de toegang, maar overall).

3.7 Taakgerichte bekostiging van de teams

De gemeente Almere heeft diverse bekostigingsvormen verkend voor de gezinsteams en overweegt op basis daarvan taakgerichte bekostiging. Hieronder wordt beschreven hoe de gemeente dat mogelijk gaat invullen.

Door de opdrachtgever wordt jaarlijks een budget (lump sum) vastgesteld en beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van de opdracht voor de onderscheiden populatie.

Deze vorm van bekostiging zorgt er voor dat:

- De opdrachtnemer per gebied een vast team kan inzetten, waarvan de capaciteit is afgestemd op de kenmerken van de (jeugd)populatie in een wijk en de uitvoering van de taken op het gebied van toegang, regie en hulpverlening.
- De administratieve lasten voor gemeente en opdrachtnemer beperkt zijn. Taakgerichte bekostiging voorziet in een lump sum, met verantwoording op basis

van een aantal vooraf afgesproken KPI's en daarvan afgeleide registratie van data over de resultaten en uitkomsten van de opdrachtnemer.

- Ruimte geeft aan de opdrachtnemer om financiële middelen zoveel mogelijk naar eigen inzicht in te zetten. Bijvoorbeeld om financiële middelen te verdelen over de verschillende wijken en de mogelijkheid om beschikbare financiële middelen in te zetten afhankelijk van de behoeften in de onderscheiden wijken. Daarmee heeft opdrachtnemen de mogelijkheid te schuiven met financiële middelen als een wijk minder hulp en ondersteuning nodig is dan ingeschat en in een andere wijk juist meer hulp nodig is.
- De financiële risico's gelijkmatig, proportioneel verdeeld kunnen worden over opdrachtgever en opdrachtnemer

Jaarlijks budget

Door de gemeente Almere wordt voor de uitvoering van de opdracht jaarlijks een budget beschikbaar gesteld aan de opdrachtnemer. De gemeente gaat er van uit dat in de eerste 2-3 jaar de hoogte van het budget op een aantal aspecten onzekerheden kent, en wil om die reden de hoogte jaarlijks vast stellen.

De gemeente Almere stelt het budget jaarlijks vast voor de uitvoering van de opdracht en stelt het budget beschikbaar aan de opdrachtnemer. De hoogte van het jaarbudget wordt jaarlijks geactualiseerd (aan de hand van een gedeeld en transparant rekenmodel) en vastgesteld op basis van actuele data over de uitvoering.

Het budget wordt door gemeente beschikbaar gesteld aan de opdrachtnemer voor de uitvoering van de opdracht in de negen onderscheiden wijken. Het budget wordt niet onderverdeeld naar de wijken of naar de onderdelen van de opdracht (toegang, regie en hulpverlening). Per wijk kan de problematiek onder jeugdigen verschillen en per wijk zal de vraag naar jeugd- en gezinshulp verschillen. Het is aan de opdrachtnemer om het beschikbare budget in te zetten en daarbij accentverschillen toe te passen per wijk afhankelijk van problematiek en opgaven per wijk.

Implementatiebudget

De gemeente Almere onderzoekt momenteel de mogelijkheid om een implementatiebudget onderdeel te maken van de overeenkomst met de opdrachtnemer. In de overeenkomst wordt dan een afspraak over de vergoeding van de eenmalige kosten die de opdrachtnemer maakt voor de implementatie van de gezinsteams. De zogenoemde implementatiekosten.

De opdrachtnemer maakt bij aanvang van ingangsdatum overeenkomst een implementatieplan, met inbegrip van een begroting. Deze wordt door de gemeente getoetst en goedgekeurd.

3.8 Profiel van de opdrachtnemer

De opdrachtnemer voor de opdracht gezinsteams moet voldoen aan het volgende profiel:

- Kundig, krachtig en deskundig, in de uitvoering van de opdracht op alle relevante aspecten;
- Aanspreekbaar, transparant en eenduidig zichtbaar voor alle partners in de gemeente Almere;
- Geworteld in de gemeente en/of in staat om snel en goed netwerken op te bouwen en te onderhouden;
- Vernieuwend en ondernemend.

De gemeente gaat een overeenkomst aan met een (1) opdrachtnemer. De opdrachtnemer is in staat om de gehele opdracht zelfstandig uit te voeren.

Dat kan betekenen dat de opdrachtnemer bestaat uit een samenwerkingsverband van meerdere organisaties. De gemeente Almere stelt als eis dat opdrachtnemer (na gunning van de opdracht) een juridische entiteit vormt, en dat deze eenduidig aanspreekbaar is en dat opdrachtnemer een eigen bestuur heeft.

3.9 Samenwerking en sturing

De gemeente Almere is opdrachtgever voor de uitvoering van deze opdracht. De gemeente gaat een overeenkomst aan voor een periode van vier jaar met een opdrachtnemer. De gemeente wil de mogelijkheid om de overeenkomst eenzijdig tweemaal te verlengen met twee jaar.

Daarmee is maximale duur van de overeenkomst acht (8) jaar.

Deze opdracht stelt hoge eisen aan het opdrachtgeverschap en de gemeentelijke aansturing van de toekomstig opdrachtnemer. Binnen de gemeentelijke ambtelijke organisatie wordt momenteel verkend hoe de gemeente het beste deze opdrachtgeversfunctie kan vervullen en inrichten voor de aansturing van de opdrachtnemer gezinsteams. Onder meer wordt gedacht aan een toegewijde taakorganisatie per 1-5-2024. Door deze taakorganisatie wordt de (beleids-)inhoudelijke aansturing, het contractmanagement, de financiële control-functie en de data-functie is gebundeld. Dit draagt bij aan eenduidigheid in sturing en aan de snelheid van werken.

De gemeente Almere is opdrachtgever en onderhoudt tijdens de uitvoering van de overeenkomst een actieve sturingsrelatie met opdrachtnemer. Opdrachtgever wil zicht hebben op de opdrachtnemer en daarmee de mogelijkheid van bijsturing binnen de kaders van de gestelde opdracht.

In de sturing van de opdrachtnemer maakt de gemeente Almere gebruik van sturing aan de hand van een aantal kritische prestatie-indicatoren (KPI's). Deze KPI's worden afgeleid van de doelen die de gemeente heeft met de uitvoering van de opdracht.

De gemeente stelt een voor de gemeente minimale set aan KPI's vast voor de start van de aanbesteding. De gemeente gaat met inschrijvers op deze opdracht tijdens de aanbesteding in gesprek over de wijze waarop deze KPI's het beste in de praktijk kunnen worden toegepast. Verder biedt de gemeente aan de inschrijvers de mogelijkheid om KPI's aan te dragen met een onderbouwing van het nut en de noodzaak.

Vraag aan de deelnemers marktconsultatie

De gemeente streeft naar een intensieve samenwerkingsrelatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, waar sprake is van actieve wederkerigheid in verantwoordelijkheden en verplichtingen. De gemeente zoekt naar evenwichtigheid in de samenwerking en naar een heldere verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

Wat heeft een opdrachtnemer van de gemeente Almere nodig om tot de gewenste samenwerking te kunnen komen?

3.10 Implementatie

De overeenkomst met de opdrachtnemer gaat in op 1-4-2024 en voorziet daarmee in een implementatieperiode van 8 maanden; op 1-1-2025 zijn de gezinsteams in alle negen wijken operationeel actief.

Vraag aan de deelnemers aan de marktconsultatie

De inrichting en operationele start van de gezinsteams kost tijd en om die reden houdt de gemeente Almere een implementatieperiode van 8 maanden aan.

Kunt u een indicatie geven van de cruciale aspecten verbonden aan de implementatie van de gezinsteams?

In hoeverre zijn de genoemde 8 maanden implementatie toereikend?

4. Procedure

Planning marktconsultatie

Publicatie marktconsultatie	2 mei 2023
Fysieke marktconsultatie sessie	8 mei 2023, 12.30 uur
Sluitingstermijn reacties marktpartijen	15 mei 2023
Eventuele uitnodiging toelichtend gesprek	15 mei -1 juni

Indien u niet aanwezig kunt zijn bij de fysieke marktconsultatie sessie, of later nog antwoord wil geven op de gestelde vragen dan kunt u tot 15 mei 2023 schriftelijk de gestelde vragen beantwoorden.

U kunt uw schriftelijke reactie op het marktconsultatiedocument indienen via inkoop@almere.nl.

Wij verzoeken u om de deadline aan te houden die is opgenomen in bovenstaande planning.

Verwerking antwoorden

Uw antwoorden op de vragen in dit document worden doorgenomen door het kernteam Inkoop die namens de gemeente Almere de inkoop uit voert.

Alle reacties die wij ontvangen, behandelen wij met de grootst mogelijke zorgvuldigheid.

Wanneer u nadrukkelijk bezwaar heeft tegen de openbaarmaking van (een gedeelte van) uw gegevens, dan kunt u dit kenbaar maken in uw reactie.

Op basis van de reacties op de marktconsultatie kan de gemeente Almere besluiten om enige of alle partijen uit te nodigen om mondeling een aanvullende toelichting te geven op hun antwoorden. Het initiatief hiertoe ligt uitsluitend bij het kernteam.

Overig

Deelname aan de marktconsultatie is geheel vrijwillig en vrijblijvend en heeft op geen enkele wijze gevolgen voor een deelname aan de eventueel nadien te houden tender. Partijen kunnen geen aanspraak maken op vergoedingen van eventueel gemaakte kosten in het kader van de marktconsultatie.

De gemeente Almere is niet gebonden aan de uitkomsten van de marktconsultatie. Informatie in deze marktconsultatie kan afwijken van informatie die later (in het kader van de eventuele aanbesteding) wordt verstrekt. Aan de informatie in deze marktconsultatie kunnen geen rechten worden ontleend.